

Produkt Stewardship a REACH
Besenova, 3. jun 2011

Chemie
Pharma
Schweiz

Expozicny scenar – sucast rozsirenej KBU:
informacie v dodavatelskom retazci a kontrola
suladu

Dr. Paul Vesel
SGCI Chemie Pharma Schweiz
paul.vesel@sgci.ch / www.sgci.ch

Obsah

- Komunikacia v dodavatelskom reťazci / KBU
- Expozicny scenar
- Komunikacia ES
- Postup prace z rKBU

Komunikacia v dodavatelskom retazci

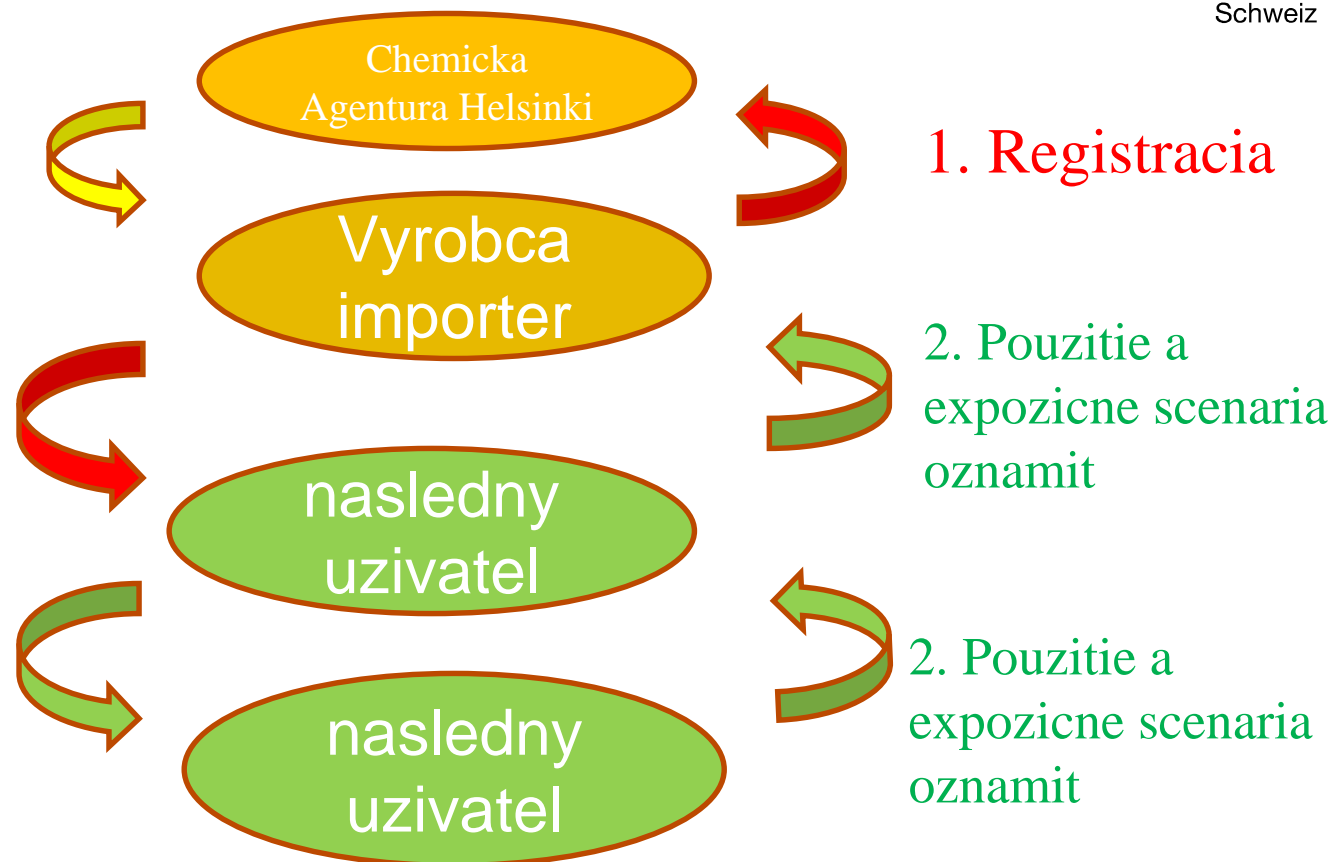
Chemie
Pharma
Schweiz

Ucinkujuci v dodavatelskom retazci

4. Hodnotenie
autorizacia a
obmedzovanie

3. Karta
bezpecnostnych
udajov s **expozi-**
cnymi scenarmi

3. Karta
bezpecnostnych
udajov s expozi-
cnymi scenarmi

1. Registracia

2. Pouzitie a
expozične scenaria
oznamit

2. Pouzitie a
expozične scenaria
oznamit

Co je rKBU (eSDS)

- **rKBU** je KBU, ktora ma v prilohe **minimalne jeden expozičný scenár (ES)**. Pojem „rozsirena“ neznamena, ze obsah zakladnej KBU (oddiely 1-16) sa zmenil

- Hlavna cast KBU ma definovany format a obsah (Nariadenie (EU) No. 453/2010). REACH-text nedefinuje format a obsah ES, ktory je prilohou ku KBU.

- CEFIC odporuca dodavatelom, aby posielali rKBU len ked **registracne cislo** a **relevantne ES** su vypracovane. V pripade, ze registracne cislo pre latku uz mate ale ES nie su dokoncene, odporuca sa do oddielu 15 vlozit frazu, ze ES sa pripravuju (docasne riesenie) .

Bezpecne zaobchadzanie s chemickymi latkami

Chemie
Pharma
Schweiz

Klucove prvky expozičného scenára

CEFIC REACH Industry Preparation Letter

No. 11

03.06.2011

- Substance properties
Vlastnosti chem. latky
- Product Properties
Vlastnosti výrobku
- Operational conditions
Podmienky používania ako napr. trvanie a frekvencia používania
- Risk management measures
Opatrenia manazmentu rizika

Expozicny scenar (ES)

- ES popisuje **realne podmienky**, za akych je **latka** pocas jej zivotneho cyklu **vyrabana** alebo **pouzivana**, za predpokladu, ze **riziko je adekvatne kontrolovane**
- Adekvatna kontrola rizika znamena, ze vyrobca /dovozca ma expoziciu ludi a zivotneho prostredia pod kontrolou a ze nasledujuci uzivatel bude schopny na zaklade udajov mat tiez moznu expoziciu pod kontrolou.
- ES mozu byt tak rozsiahle ako je mozne a tak specificke ako je potrebne.
- ES zhrnaju vsetky informacie, ktore su k odhadnutiu moznej expozicie potrebne, ako aj vsetky potrebne opatrenia pre bezpecne pouzivanie.

Kedy je expozicny scenar potrebný?

ES je potrebný pre chemické látky,

- ktoré musia byť v rámci REACH nariadenia registrované
- ktoré sa vyrábajú v množstvách ≥ 10 t /rok/registant
- ktoré boli v rámci hodnotenia chemickej bezpečnosti (CSA) posúdené ako nebezpečné, PBT, vPvB.

Kedy netreba ES?

V dodavatelskom retazci **nie je vyzadovana** komunikacia **expozičného scenaru**, keď:

- množstvo produkcie ≤ 10 t/a/registant
- latky boli posudene ako bezpecne
- latky su pouzivane len ako medziprodukty
- ide o latky, ktore M/I pouziva len interne (pre vlastne pouzitie)
- ide o latky, ktore sa v zmesiach, ktore boli posudene ako bezpecne, „stratia“ (koncentracia nie je relevantna, zreagovane latky)
- ide o latky, ktore uz registant „zabudoval“ do vyrobkov
- ide o latky, ktore su urcene na vyvoz do krajín mimo EU.

Pomocky pri vypracovaní ES

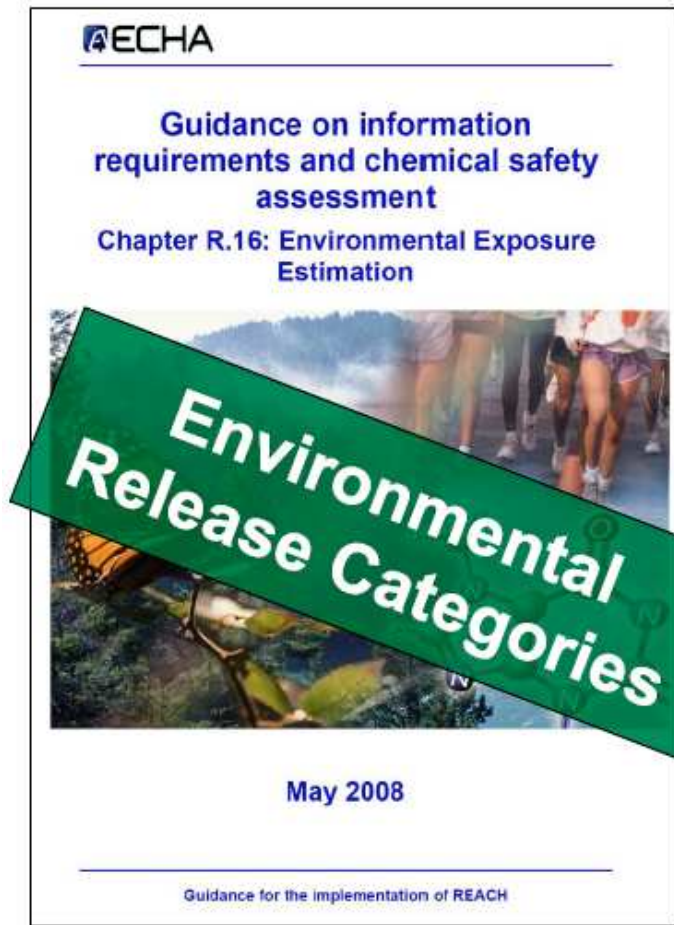
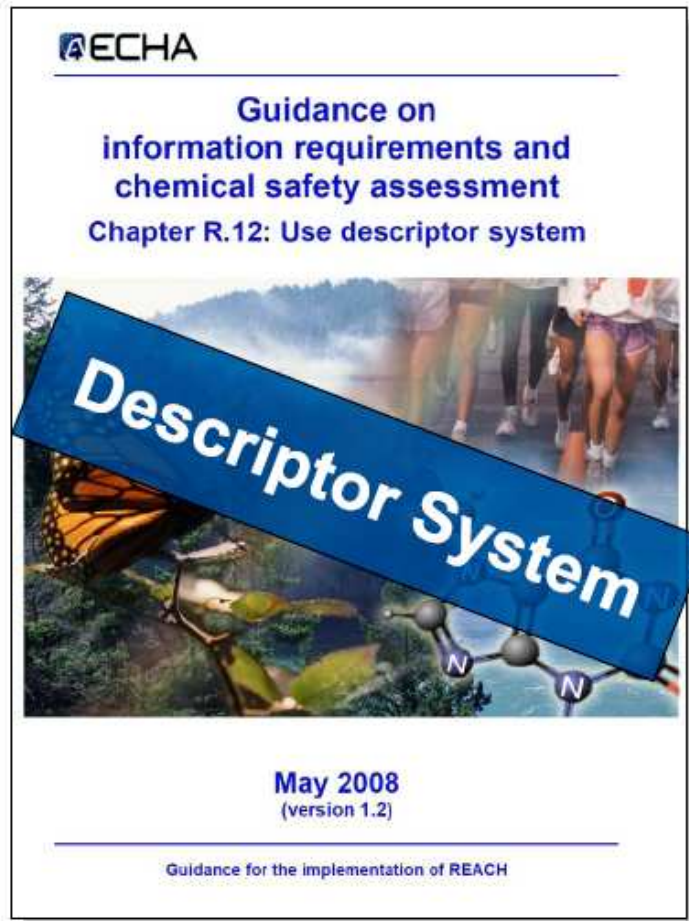
Use Description System (**system deskriptorov pouzitia**)

Chemie
Pharma
Schweiz

- **Deskriptorovy system** je nástroj na start procesu expozičného hodnotenia a komunikácie v dodavateľskom reťazci. Umožni **rychlu charakterizáciu identifikovaných pouziti** a prvé označenie, prečo jednotlivý expozičný scenár bol vypracovaný.
- System deskriptorov pouzitia je nový európsky harmonizovaný **system na stručne a jasne popísanie pouzitia látok**. Základ je popísaný v tabuľkách, ktoré sú prístupné v ECHA usmernení (GD CSA) – R12.
- Na základe niekoľkých **kľúčových parametrov** je možné **informovať o charakteristických bodoch daného expozičného scenára**.

Dokumentovanie pouzivani Use Descriptor System und ERCs

Chemie
Pharma
Schweiz

Pomocky pri vypracovani ES Klucove parametre

Klucove parametre su:

- **sektor pouzitia** (sector of use SUs)
- **kategoria produktu** (product categories PCs)
- **kategoria procesu** (process categories PROCs)
- **kategoria vyrobku** (article categories ACs)
- **kategoria pre ochranu zivotneho prostredia**
(Environmental Release Categories ERCs)

System deskriptorov pouzitia

Popis pouzivania

Chemie
Pharma
Schweiz

Komunikacia ES v ramci dodavateľského reťazca

- REACH nepredpisuje fixný formát pre ES
- ECHA usmernenie pre formát ES „Exposure Scenario Format“ obsahuje návrh na ES ako časť CSR .
http://guidance.echa.europa.eu/docs/guidance_document/information_requirements_ESformat_en.pdf?vers=27-05-10
- ECHA IT – nástroj „CHESAR“ obsahuje ďalší návrh na formát. ES a CSA/CSR.
- **ESComXML** je projekt priemyselných zväzov (CEFIC, DUCC; BDI, VCI...) v spolupráci s IT-dodávateľmi s cieľom stanoviť štandardné dáta na výmenu informácií medzi rôznymi IT systémami a tým zjednotiť proces v dodávateľskom reťazi.
<http://www.cefic.org/Industry-support/Implementing-reach/IT-Tools/>
- <http://www.duccplatform.org/home.html>
nová verzia ESComXML 1.1 stojí k dispozícii od 20. mája

Chemie
Pharma
Schweiz

Komunikacia ES v rámci dodavateľského reťazca

Chemie
Pharma
Schweiz

- **EuPhraC** je **katalóg štandardných fraz**, ktorý bol vyvinutý v rámci priemyselných sektorových skupín. Katalóg obhospodaruje Nemecký zväz priemyslu (BDI) www.euphrac.eu

Ako postupovat ked dostanete novu rozsirenu KBU (eSDS)?

Check- List

Chemie
Pharma
Schweiz

- < Je latka registrovana v zmysle nariadenia REACH?
- < Je latka klasifikovana ako nebezpecna?
- < Su zmeny v oddieloch hlavnej casti KBU?
- < Je vase pouzitie latky kryte? Prvy check na zaklade nazvov ES a deskriptorov pouzitia
- < Ked je vase pouzitie kryte, su splnene aj vase prevadzkoive podmienky (OC) a opatrenia manazmentu rizik?
- < Ake moznosti mate ako nasledovny uzivatel, ked vase pouzitie latky nie je zahrnute v eSDS?

1. Kontrola registracie latky

- registracne cislo v oddieli 1 KBU
- ked registracne cislo chyba
  - latka spada pod vynytku z REACH
  - latka bude registrovana v roku 2013 resp. 2018
- ➔ ES nebude v prilohe a nasledujuci uzivatel (NU) nie je povinny kontrolovat, ci sa jeho pouzitie nachadza v ES
- Aj v pripade, ze registracne cislo chyba , moze v oddieli 1.2 byt uvedena listina pouzivani latky

2. Latka je klasifikovana ako nebezpečna

- **Klasifikacia** sa nachadza v oddieli 2 KBU

Ak je latka klasifikovana ako zdraviu škodliva (human health) a / alebo škodliva pre životné prostredie, je pravdepodobne, že ES je pripojeny

Vynimky: <10 T/rok, latka registrovana ako medziprodukt ...

V týchto prípadoch sa dodavateľom odporuca v rámci KBU udat dôvod, prečo ES nie je potrebný.

3. Zmeny v oddieloch KBU?

Zmeny možno očakavat v oddieloch 8, 9, 11 a 12. Tieto oddiely obsahujú aj relevantné informácie, ktoré vám môžu pomôcť pri implementácii ES

Musíte skontrolovať, či nemáte relevantné informácie, ktoré nie sú v súlade s uvedenými hodnotami a ktoré môžu viesť k rozličnej klasifikácii látky alebo k iným DNEL/PNEC hodnotám. Ak máte takéto informácie alebo počas vášho používania nové informácie zistíte, musíte tieto údaje komunikovať vašemu dodávateľovi.

4. Kontrola vlastneho pouzitia

- Vase mozne pouzitia treba „prelozit“ do nomenklatury deskriptorov pouzivania
http://guidance.echa.europa.eu/docs/guidance_document/information_requirements_r12_en.pdf
- mnohe pouzivania boli zmapovane prislusnymi sektorovymi pracovnymi skupinami. Tieto mozno najst v „kniznici“ CEFICu na webovej stranke:
<http://www.cefic.org/Industry-support/Implementing-reach/Libraries/>
- Pozrite sa na zoznam nazvov prilozenych ES a k tomu patriacim deskriptorom pouzivania. Porovnajte s vasimi udajmi a vyhladajte si ten ES, ktory by mohol najlepsie zodpoveda vasmu pouzitiu.

5. Použitie latky je v KBU kryte - kontrola OCs a RMM

Chemie
Pharma
Schweiz

- V ES najdete uvedene informacie o podmienkach používania latky, ako aj o **prevádzkových podmienkach (OCs)** a **opatreniach manazmentu rizik (ORM)** pre ochranu zdravia ako aj ochranu zivotneho prostredia. **Porovnajte**, ci tieto udaje zodpovedaju **vasim podmienkam používania na danom pracovisku** resp. na vsetkych pracoviskach vasho podniku (ak mate niekoľko vyrobnych miest)

Kontrola OCs a RMM (1)

Priklad

- Ked su uvedene M_{safe} a / alebo **spERCs**, skontrolujte, ci vase opatrenia manazmentu rizik (OMR) zodpovedaju tym v ES
- Posudte, ktora kategoria uvolnovania do ZP (ERC) je vo vasom pripade rozhodujuca (vzduch, poda, voda)
- Ked vo vasom pripade je uvolnovanie do vody rozhodujuce, musite porovnat vasu M_{site} s hodnotou M_{safe} uvedenou v ES.

$M_{site} < M_{safe}$ ziadne specialne podmienky nie su potrebne

$M_{site} > M_{safe}$ vase prevadzkové podmienky treba prisposobit

Kontrola OCs a RMM (2)

- **M_{safe}**: Množstvo latky (tonaz), ktoru možno bezpečne používať
- Informácie k priradeniu kategórii uvoľňovania do ZP (ERC – Environmental Release Category) k použitiu nájdete v usmernení R12. (Zoznam ERC 1 do ERC 12b)
http://guidance.echa.europa.eu/docs/guidance_document/information_requirements_r12_en.pdf

http://guidance.echa.europa.eu/docs/guidance_document/information_requirements_r16_en.pdf?vers=27_05_10
- **spERCs** su špecifické kategórie uvoľnenia do ZP, ktoré vypracovali priemyselne sektorové skupiny
<http://www.cefic.org/Industry-support/Implementing-reach/Libraries/>

Kontrola OCs a RMM (3)

Human health Hazard assessment

- rozne možnosti postupu a vyjadrenia
- ked chceme odvodiť DNEL-hodnoty, treba brať do úvahy rozne faktory, ako napr.
  - neistoty, vyplývajúce z roznych inych faktorov ako variabilita experimentálnych informácií, interne alebo externe podmienky
  - druh a vážnosť jednotlivých efektov
  - rozna senzitivita subpopulácií, na ktoré sa kvantitatívne resp. kvalitatívne informácie vzťahujú (zamestnanci v produkcii, konzumenti....)

Kontrola OCs a RMM (4) DNEL

- DNEL = derived No-Effect level
DNEL udava expozicnu koncentraciu latky pri ktorej sa neocakava ziadne skodlive posobenie pre zdravie ludi
- Hodnota sa vypocita z **najnizsej** validovanej **hodnoty** sposobujucej **negativny efekt** v kombinacii s definovanim **bezpecnostnym faktorom** (safety factor). Kedze mozne expozicie pre rozne skupiny ludi (remeselnici, zamestnanci priemyslu, konzumenti, tehotne zeny, deti...) su rozdielne, existuje viac DNEL-hodnot pre tu istu latku v zavislosti od jej pouzitia a expozicnej kategorie.

Kontrola OCs a RMM (5) DNEL

- Na zaklade nameranej alebo odhadnutej koncentracii latky na pracovisku, v zivotnom prostredi (PEC) alebo u pouzivately (DNEL) sa vypocita **charakterizacia rizika RCR (Risk Characterisation Ratio)**

$$\text{RCR} = \text{Expozicia} / \text{DNEL}$$

Expozicia < DNEL   Riziko je adekvatne kontrolovane

Expozicia > DNEL   Riziko nie je adekvatne kontrolovane a ORM treba upravit.

- Podobne aj charkaterizacia rizika pre zivotne prostredie

$$\text{RCR} = \text{PEC} / \text{PNECC}$$

Ciel: $\text{RCR} < 1$; Ak je RCR väcsi ako 1 – iteracia je potrebna

Kontrola OCs a RMM (6) DMEL

- DMEL = derived **Minimal** Effect Level
DMEL udava odvodenú výšku expozície, ktorá zodpovedá malej teoretickej pravdepodobnosti rizika pre negatívne ovplyvnenie zdravia ľudí.
(nizke tolerovateľne riziko)

DMEL sa používa pre látky, pri ktorých nie je možné stanoviť spodnú hranicnú hodnotu (napr. pre karcinogénne látky)

Ako postupovat ked dostanete novu rozsirenu KBU (eSDS) Check- List

Chemie
Pharma
Schweiz

- < Je latka registrovana v zmysle nariadenia REACH?
- < Je latka klasifikovana ako nebezpecna?
- < Su zmeny v kapitolach hlavnej casti KBU?
- < Je vase pouzitie latky kryte? Prvy check na zaklade nazvov ES a deskriptorov pouzitia
- < **Ked je vase pouzitie kryte, su aj vase prevadzko-
podmienky (OC) a opatrenia manazmentu rizik
splnene?**
- < Ake moznosti mate ako nasledovny uzivatel, ked vase
pouzitie latky nie je zahrnute v eSDS?

Ako postupovat, keď vase použitie nie je uvedené v rKBU ?

Chemie
Pharma
Schweiz

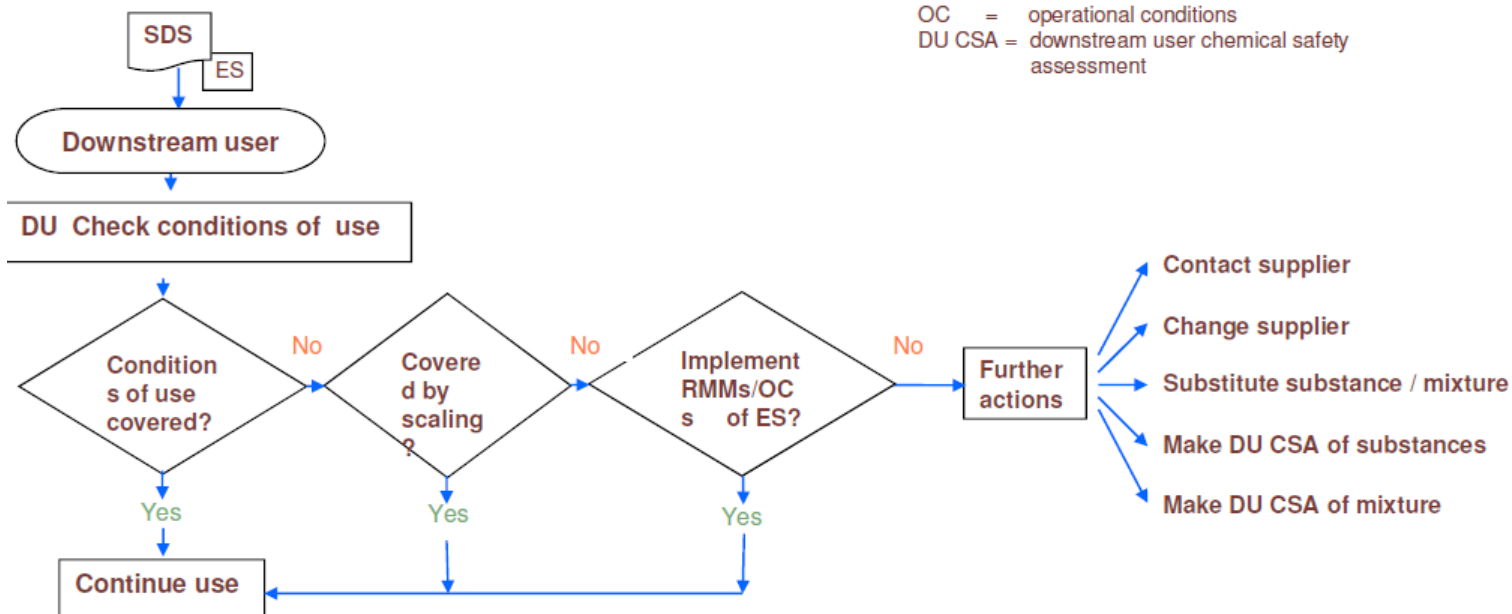
Nasledujúci užívateľ má niekoľko možností :

- kontakt k dodávateľovi
- hľadať nového dodávateľa, ktorý eventuelne kryje vase použitia
- vypracovať vlastnú správu o chemickej bezpečnosti (CSR) (inkluzívne ES)
- nepoužívať ďalej túto látku pre nekryté použitia
- hľadať možnosti substitúcie látky
- zmeniť prevádzkové podmienky a / alebo opatrenia manažmentu rizika

	Use is described by use descriptors or short title of contributing scenario	Use is NOT described by use descriptors or short title of contributing scenario
Use WITHIN operational conditions and RMMs are in place	<p>RESULT 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Use is covered 	<p>RESULT 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Use is covered, unless significant mismatch in the description of the use
Use OUTSIDE operational conditions or RMMs are NOT in place	<p>RESULT 3: Use is not covered</p> <p>Possible options:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implement OC/RMM (12months) <p>or</p> <ul style="list-style-type: none"> - Scaling (12months) <p>or</p> <ul style="list-style-type: none"> - Carry out DU Chemical Safety Assessment (12 months) & notify ECHA (6months) - Discuss OC/RMM with supplier to re-assess (12months) 	<p>RESULT 4: Use is not covered</p> <p>Possible options:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Make use known to supplier to assess (DU: 12months, M/I: 1month) <p>or</p> <ul style="list-style-type: none"> - Carry out DU Chemical Safety Assessment (12 months) & notify ECHA (6months)²⁰ <p>or</p> <ul style="list-style-type: none"> - Look for an alternative supplier

DU check ES: prehlad mozneho postupu

SDS = safety data sheet
 ES = exposure scenario
 DU = downstream user
 RMMs = risk management measures
 OC = operational conditions
 DU CSA = downstream user chemical safety assessment

**Dakujem za
pozornost**

